

**Bryssel den 17 oktober 2025
(OR. en)**

14029/25

**SOC 669
EMPL 438
GENDER 187
ANTIDISCRIM 96
JAI 1396
DROIPEN 116**

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	13244/25
Ärende:	Rådets slutsatser om våld mot kvinnor och våld i hemmet: förebyggande arbete, tidig upptäckt och intervention

För delegationerna bifogas rådets slutsatser i det ovannämnda ärendet, som godkändes av rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) vid mötet den 17 oktober 2025¹.

¹ Smärre redaktionella korrigeringar har införts i texten.

**Rådets slutsatser om våld mot kvinnor och våld i hemmet: förebyggande arbete, tidig
upptäckt och intervention**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD, SOM KONSTATERAR ATT

1. jämställdhet och mänskliga rättigheter är centrala europeiska värden; jämställdhet mellan kvinnor och män är en av Europeiska unionens grundläggande rättigheter och ett av dess grundvärden, som fastställs i fördragen och i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*),
2. enligt artikel 8 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska unionen i all sin verksamhet ”syfta till att undanröja bristande jämställdhet mellan kvinnor och män och att främja jämställdhet mellan dem”,
3. i stadgan fastställs att ”jämställdhet mellan kvinnor och män ska säkerställas på alla områden” och att ”var och en har rätt till fysisk och mental integritet”,
4. våld mot kvinnor och våld i hemmet har sin grund i historisk och strukturell ojämlikhet i maktrelationerna mellan kvinnor och män, inbegripet sexism; det är en form av könsrelaterat våld som främst kvinnor och flickor utsätts för, av män; förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet är ett samhällsansvar, eftersom våldet undergräver såväl jämställdheten mellan kvinnor och män som kvinnors och flickors rätt till jämlikhet på alla områden i livet, hindrar deras lika deltagande i samhället och på arbetsmarknaden och kan leda till allvarliga konsekvenser för deras hälsa och säkerhet och till och med dödsfall; krissituationer och konflikter ökar avsevärt risken för könsrelaterat våld; samhällen som är fria från våld mot kvinnor och våld i hemmet är inte bara friskare och säkrare, utan även tryggare, mer välmående och mer demokratiska,

5. våld mot kvinnor och våld i hemmet tar sig uttryck på många olika sätt, bland annat som fysiskt, psykiskt, sexuellt, ekonomiskt, digitalt våld, kvinnlig könsstympning, tvångsäktenskap och hedersrelaterat våld samt kvinnomord; mönster som är förknippade med våld mot kvinnor och våld i hemmet inbegriper också tvingande kontroll,
6. i skäl 6 i direktiv 2024/1385/EU om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer konstateras det att våld mot kvinnor och våld i nära relationer kan förvärras om det sker i samband med diskriminering grundad på en kombination av kön och en eller flera andra diskrimineringsgrunder som avses i artikel 21 i stadgan; dessutom kan vissa brottsoffer utsättas för en ökad risk för våld beroende på deras särskilda omständigheter, inbegripet de som nämns i skäl 71 i direktivet,
7. Eurostat, Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA) och Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE) konstaterar i 2024 års EU-undersökning om könsrelaterat våld att de flesta kvinnor som utsatts för våld har avslöjat det för någon som står dem nära, men att endast en av fem har kontaktat hälso- och sjukvården eller socialtjänsten och att endast en av åtta har polisanmält händelsen; detta innebär att andra åskådare kan spela en central roll genom att reagera när de får kännedom om eller misstänker våld mot kvinnor eller våld i hemmet, bland annat genom att skapa kontakt med eller stödja våldsoffret; vem som helst kan hamna i en ställning som en åskådare som antingen vet eller misstänker att våld förekommer; utbildning och insatser för att öka medvetenheten bland befolkningen i stort är därför avgörande för att säkerställa att människor vet hur man upptäcker tecken på våld, vart man vänder sig för att få hjälp och hur man bäst reagerar eller ingriper,
8. barn som utsätts för eller bevittnar våld mot kvinnor och våld i hemmet inom familjen eller i hemmiljön är själva våldsoffer och löper risk för långvariga fysiska och psykiska hälsoproblem som kan hindra deras deltagande i samhället, inbegripet i utbildning; de löper dessutom större risk att utsättas för våldsamt beteende i framtida relationer eller att själva utveckla ett våldsamt beteende,

9. jämställdhet mellan kvinnor och män och avståndstagande från våld mot kvinnor och våld i hemmet är oupplösligt sammankopplade; EIGE konstaterar i sitt jämställdhetsindex för 2024 att människor är mindre benägna att tolerera våld mot kvinnor där jämställdheten mellan kvinnor och män är hög, vilket visar att framsteg mot ett jämställt EU är avgörande för att utrota våldet mot kvinnor,
10. i mars 2025 beskrev Europeiska kommissionen i färdplanen för kvinnors rättigheter sin långsiktiga vision för att uppnå jämställdhet mellan kvinnor och män, med centrala principer och politiska mål, bland annat när det gäller att förebygga och bekämpa alla former av våld mot kvinnor och flickor,
11. kvinnor och flickor utsätts i oproportionerligt hög grad för alla former av könsrelaterat våld, inbegripet i dess mest extrema och brutala former, såsom kvinnomord; män och pojkar kan också falla offer för våld i hemmet, och kan i detta hänseende ställas inför könsspecifika utmaningar, eftersom könsstereotyper och skadliga sociala normer kan avskräcka dem från att vända sig till någon som står dem nära, från att söka behandling eller hjälp eller från att anmäla sin situation,
12. enligt ingressen till direktiv (EU) 2024/1385 om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer bör medlemsstaterna ”vidta åtgärder för att förhindra att skadliga könsstereotyper vidmakthålls med syftet att utrota föreställningen om kvinnors underordning eller stereotypa roller för kvinnor och män”; detta skulle också kunna innefatta åtgärder ”för att säkerställa att kultur, sedvänja, religion, tradition eller heder inte betraktas som ett rättfärdigande av våld mot kvinnor eller våld i nära relationer, eller av en mildare behandling av sådana brott”, som en motivering till eller inte ger upphov till en mildare behandling av våld mot kvinnor eller våld i nära relationer”,

13. betydande framsteg har gjorts på både EU-nivå och nationell nivå i arbetet för att bekämpa våld mot kvinnor och våld i hemmet, bland annat antagandet av direktiv (EU) 2024/1385 om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer och EU:s anslutning till Istanbulkonventionen; dock är detta oacceptabla fenomen fortfarande vanligt förekommande och underrapporterat; det krävs därför ytterligare insatser, i synnerhet åtgärder för att förbättra såväl förebyggande som tidig upptäckt av våld och risk för våld samt åtgärder för att uppmuntra till intervention innan våldet trappas upp,
14. samtidigt löper olika strategiska ramar av betydelse för jämställdheten ut, bland annat följande meddelanden från kommissionen: jämställdhetsstrategi för 2020–2025, EU:s tredje handlingsplan för jämställdhet och EU:s handlingsplan för kvinnor, fred och säkerhet (2019–2024) samt EU:s handlingsplan mot rasism 2020–2025 och jämlikhetsstrategi för hbtqi-personer 2020–2025,
15. dessa slutsatser bygger vidare på tidigare arbete och politiska åtaganden som gjorts av Europeiska unionens råd, kommissionen och Europaparlamentet samt berörda parter på detta område, inbegripet de dokument som förtecknas i bilagan,

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA ATT, i enlighet med nationella befogenheter och med beaktande av nationella omständigheter,

16. ta vederbörlig hänsyn till vikten av förebyggande arbete, tidig upptäckt och intervention vid genomförandet av direktiv (EU) 2024/1385 om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer; med detta i åtanke, och för att ta itu med underrapporteringsproblemet, är det särskilt viktigt att utarbeta och genomföra effektiva åtgärder för att uppmuntra alla som vet eller i god tro misstänker att våldshandlingar mot kvinnor eller våld i hemmet har ägt rum, eller att våldshandlingar kan förväntas, att rapportera dessa handlingar till de behöriga myndigheterna utan rädsla för negativa konsekvenser,

17. främja utbildning för arbetstagare inom relevanta områden, inbegripet de som arbetar med minoritetsgrupper och grupper som är svåra att nå eller med personer i utsatta situationer, samt utbildning och insatser för att öka medvetenheten bland befolkningen i stort, inbegripet åskådare, om tillgången till information och rådgivning om säkra och effektiva sätt att söka hjälp och ge stöd eller på annat sätt ingripa i fall av våld eller upplevd risk för våld,
18. främja sektorsövergripande partnerskap, utbildning, samordning och samarbete mellan alla relevanta aktörer så att till exempel hälso- och sjukvårdspersonal, polis, rättsliga myndigheter, utbildare, socialtjänsten, kris- och kvinnojourer, barnskyddstjänster och det civila samhället så tidigt som möjligt ska kunna upptäcka och snabbt ingripa, bland annat genom hänskjutande, mot risker och tecken på olika former av våld mot kvinnor och våld i hemmet, inbegripet fysiskt, psykiskt, sexuellt, ekonomiskt, digitalt och hedersrelaterat våld, kvinnlig könsstympning, tvångsäktenskap och kvinnomord samt tvingande kontroll,
19. vidta åtgärder för att främja kvinnors ekonomiska egenmakt och ekonomiska oberoende, bland annat genom att förbättra deras integration i samhället och på arbetsmarknaden, eftersom kvinnors ekonomiska oberoende kan förbättra deras förmåga att lämna eller avsluta ett våldsamt förhållande eller en våldssituation och därigenom förhindra en ytterligare upptrappning av våldet,
20. stödja utvecklingen av verktyg och utbildning för hälso- och sjukvårdspersonal, omsorgsgivare och socialarbetare för att hjälpa dem att upptäcka fall av våld mot gravida kvinnor och nyblivna föräldrar, med tanke på att våldet kan trappas upp under graviditeten och i samband med förlossningen, att graviditet ger möjlighet till intervention tack vare den ökade kontakten mellan offer, gärningsmän, hälso- och sjukvårdspersonal, socialarbetare och omsorgsgivare samt att tiden kring graviditet och förlossning därför kan vara en lämplig tidsperiod att ingripa och stoppa ett våldsamt beteende,

21. vidta åtgärder för att skydda och stödja både barn som lever i en miljö där våld mot kvinnor eller våld i hemmet eller risk för sådant våld förekommer och barn som har förlorat en förälder på grund av kvinnomord eller våld i nära relationer för att spegla det faktum att de själva är offer och i syfte att minska risken för att dessa barn utvecklar ett våldsamt beteende senare i livet eller själva bli offer igen,
22. främja medvetenhet, särskilt bland barn och unga vuxna, om jämställdhet mellan kvinnor och män, om sunda relationer, om samtyckeskulturen, inbegripet samtycke i sexuella relationer samt om tecknen på våld mot kvinnor och flickor och våld i hemmet, samt omfattningen och konsekvenserna av det, både online och offline, och säkerställa att de under hela sin utveckling har tillgång till åldersanpassad hjälp och vägledning samt åldersanpassat stöd,
23. främja tillgängliga program för behandling av gärningsmän, med, när så är lämpligt, deltagande av deras familjer, inbegripet skyddsåtgärder för att förhindra upprepad viktisering, för att stödja gärningsmännens rehabilitering och stoppa deras våldsamma beteende samt för att bryta våldscykeln mellan generationerna,

**UPPMANAR EUROPEISKA KOMMISSIONEN OCH MEDLEMSSTATERNA ATT, i
enlighet med sina respektive befogenheter och, när så är lämpligt, med medverkan av
Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE) och Europeiska unionens byrå för grundläggande
rättigheter (FRA)**

24. förbättra insamlingen, analysen, offentliggörandet och användningen av uppgifter om våld mot kvinnor och våld i hemmet samt om konsekvenserna av sådant våld för offren och samhället, och säkerställa att dessa uppgifter åtminstone delas upp efter brottsoffrets och gärningsmannens kön och åldersgrupp (barn/vuxen) och, där så är möjligt och relevant, omfattar förhållandet mellan offret och gärningsmannen samt typen av brott, för att möjliggöra evidensbaserade och riktade åtgärder, samtidigt som hänsyn tas till den omständigheten att våld mot kvinnor och våld i hemmet kan förvärras om det sker i samband med diskriminering grundad på en kombination av kön och en eller flera andra diskrimineringsgrunder som avses i artikel 21 i stadgan och att vissa brottsoffer kan ställas inför en ökad risk för våld beroende på deras särskilda omständigheter, inbegripet dem som omnämns i skäl 71 i direktivet om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer,
25. med tanke på att barn som bevittnar våld själva är offer, genomföra studier om våld mot kvinnor eller våld i hemmet som barn bevittnat, inbegripet om omfattningen av detta fenomen och dess långsiktiga inverkan på barnen i fråga, samt öka medvetenheten om problemet med bevittnat våld,
26. främja forskning, innovation, utbildning och utbyte av bästa praxis för bekämpning av alla former av våld mot kvinnor och våld i hemmet genom förebyggande arbete, tidig upptäckt och intervention,

27. anta och genomföra handlingsplaner för att bekämpa våld mot kvinnor och våld i hemmet, bland annat åtgärder för att främja förebyggande arbete, tidig upptäckt och intervention, och säkerställa att dessa planer är tvärvetenskapliga, genomförbara och tillräckligt finansierade, och att det civila samhället, inbegripet kvinnoorganisationer, rådfrågas på ett meningsfullt sätt under utarbetandet av dessa planer,
28. genomföra insatser för att öka medvetenheten i hela samhället, särskilt vid utbildningsanstalter, om våld mot kvinnor och våld i hemmet, inbegripet dess omfattning och konsekvenser, med särskilt fokus på åskådarnas roll och deras förmåga att ingripa, och i dessa insatser rikta sig till både kvinnor och män,
29. aktivt underlätta och främja mäns och pojkars engagemang, både som aktörer för jämställdhet mellan kvinnor och män och som gynnad grupp, bland annat genom åtgärder för att dels bekämpa könsstereotyper och skadliga sociala normer online och offline, dels engagera män och pojkar i förebyggande arbete, tidig upptäckt och intervention, med tanke på att barn från tidig ålder utsätts för utbredda stereotypa, objektifierande och sexualiserande framställningar av kvinnor och flickor, både online och offline, vilket kan vidmakthålla skadliga könsroller och attityder samt trivialisera könsrelaterat våld, särskilt våld mot kvinnor och flickor; främja åtgärder för att stärka den psykiska hälsan för alla, och bekämpa könsstereotyper och negativa sociala normer, inbegripet tabun, som avskräcker kvinnor och flickor, men särskilt män och pojkar, från att visa sårbarhet, vilket begränsar deras förmåga att söka stöd när de behöver det, även i situationer där våldet riktas mot dem eller om de fruktar att det finns en risk för att de ska utöva våld,

UPPMANAR EUROPEISKA KOMMISSIONEN ATT

30. inkludera åtgärder för att bekämpa våld mot kvinnor och våld i hemmet, både online och offline, inbegripet åtgärder för förebyggande arbete, tidig upptäckt och intervention, i enlighet med dessa slutsatser, vid utformningen av strategiska dokument i framtiden, såsom en fristående jämställdhetsstrategi på hög nivå för perioden efter 2025, som omfattar både riktade åtgärder och systematisk integrering av ett jämställdhetsperspektiv i EU:s politik och verksamhet.
-

Hänvisningar

1. EU-lagstiftning

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1385 av den 14 maj 2024 om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

2. Rådet

Rådets slutsatser om utrotning av våld mot kvinnor i Europeiska unionen (dok. 6585/10).

Rådets slutsatser om bekämpning av våld mot kvinnor och tillhandahållande av stödtjänster för offer för våld i hemmet (dok. 17444/12).

Rådets slutsatser om förebyggande och bekämpning av alla former av våld mot kvinnor och flickor, inbegripet kvinnlig könsstympning (dok. 9543/14).

Rådets slutsatser om covid-19-pandemins socioekonomiska effekter på jämställdhet (dok. 8878/21).

Rådets slutsatser om kvinnors ekonomiska egenmakt och ekonomiska oberoende som en väg mot substantiell jämställdhet (dok. 8957/24).

Rådets slutsatser om att stärka kvinnors och flickors psykiska hälsa genom att främja jämställdhet (dok. 16366/24).

Rådets slutsatser om främjande av jämställdhet i den AI-drivna digitala tidsåldern: den sjätte övergripande översynen av medlemsstaternas och EU-institutionernas genomförande av handlingsplanen från Peking (dok. 9984/25).

3. EU-kommissionen

En jämlikhetsunion: jämställdhetsstrategi för 2020–2025 (dok. 6678/20, kommissionsreferens: COM(2020) 152 final).

En jämlikhetsunion: jämlikhetsstrategi för hbtqi-personer 2020–2025 (dok. 13081/20, kommissionsreferens: COM(2020) 698 final).

En färdplan för kvinnors rättigheter (dok. 6756/25, kommissionsreferens: COM(2025) 97 final).

4. Europaparlamentet

Europaparlamentets resolution av den 16 september 2021 med rekommendationer till kommissionen om att fastställa könsrelaterat våld som ett nytt brottsområde förtecknat i artikel 83.1 i EUF-fördraget (2021/2035(INL))

5. Eurostat, Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA) och Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE)

EU:s undersökning om könsrelaterat våld (2024).

6. Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE)

Intimate partner violence and witness intervention: what are the deciding factors? (2020) (inte översatt till svenska).

Combating Cyber Violence against Women and Girls (2022) (inte översatt till svenska).

Gender Equality Index (2024) (inte översatt till svenska).

https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-equality-index-2024-tackling-violence-against-women-tackling-gender-inequalities?language_content_entity=en

7. Förenta nationerna

Pekingdeklarationen och handlingsplanen från Peking (FN:s agenda för jämställdhet och kvinnors egenmakt). Konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (CEDAW).

8. Europarådet

Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (Istanbulkonventionen) (CETS nr 210).

9. Övrigt

Effects of domestic violence on children (inte översatt till svenska)

(Office on Women's Health, U.S. Department of Health and Human Services, 2024)

<https://womenshealth.gov/relationships-and-safety/domestic-violence/effects-domestic-violence-children#references>